

Handläggare
Sofia Ferrer Kuhlmann
Telefon: 08-50822368**Till**
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2025-05-22

Frågor om LVM

Svar på skrivelse från (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Liberalerna.

Sammanfattning

I en skrivelse önskar Robin Nilsen (L) få svar på frågor om LVM (lag om vård av missbrukare i vissa fall) och förvaltningens arbete och samverkan kopplat till LVM. Förvaltningen redovisar svaren i detta ärende.

Ärendet

På sammanträdet 20 mars uppdrog nämnden till förvaltningen att bereda en skrivelse från Robin Nilsen (L) som önskar svar på följande frågor:

1. Hur ser rutinerna i stadsdelen ut vad gäller användandet av LVM?
2. Har det skett någon förändring över tid gällande när socialtjänsten tar beslut om LVM?
3. Hur fungerar samverkan med vårdinstitutioner när LVM används, samt utslussningen?

Förvaltningens redovisning

Hur ser rutinerna i stadsdelen ut vad gäller användandet av LVM?

Förvaltningen arbetar utifrån Socialstyrelsens handbok "LVM - Handbok för socialtjänsten" och stadens riktlinjer om handläggning av ärenden kopplade till LVM. Med grund i dessa styrdokument har rutiner och processflöden för hantering av LVM-anmälningar tagits fram till stöd för det dagliga arbetet.

När nämnden får kännedom om att någon kan ha behov av stöd och vård för beroendeproblematik som kan föranleda åtgärd av

nämnden, görs en förhandsbedömning som mynnar ut i ett ställningstagande om omedelbart omhändertagande enligt 13 § LVM, inledande av utredning enligt 7 § LVM, alternativt planerar för andra insatser. Detta gör socialsekreterare tillsammans med gruppleddare dels för att kvalitet i hanteringen ska säkerställas och dels utifrån stöd till socialsekreteraren. I samtliga inkomna LVM-anmälningar tas kontakt med den enskilde, oavsett om beslut att inleda utredning enligt 7§ LVM fattas eller inte. Detta för att utforska motivation och erbjuda stöd och behandling. Aktuella LVM-anmälningar och utredningar följs upp regelbundet, både i veckovisa ärendedragningar och med gruppleddare och/eller enhetschef. Finns trovärdigt samtycke för frivillig behandling och/eller behov av placering erbjuds det.

Har det skett någon förändring över tid gällande när socialtjänsten tar beslut om LVM?

I socialtjänstinspektörernas kvalitetsgranskning avseende tillämpningen av LVM från 2023 framhålls att likställigheten i handläggning av LVM-ärenden över staden har förbättrats. Samtidigt lyfts att stadsdelsförvaltningarna i stor utsträckning hänvisar till frivilliga insatser som individen samtyckt till, även när dessa inte tidigare fungerat.

Det är idag mer vanligt än tidigare att personer som är samsjukliga blir föremål för LVM-utredning och vård. Det gäller personer där den psykiska hälsan bedöms vara den primära problematiken och beroendet sekundärt, men där förvaltningen inte ser annan utväg än tvångsvård av den enskilde för beroendeproblematiken. Detta trots att den enskilde kan ha vårdkontakter samt kan ha vårdats enligt LPT (lag om psykiatrisk tvångsvård).

Förvaltningen har kännedom och kontakt med våldsamma personer för vilka psykisk ohälsa bedöms vara den primära problematiken, men där socialtjänsten efter omfattande försök att få gehör från vården kring det gemensamma ansvaret för den samsjuklige, slutligen går vidare med ansökan om LVM för att på sikt försöka att på nytt etablera kontakt med psykiatrin under tvångsvårdens genomförande. En gemensam planering med psykiatrin är vanligen svår att få till stånd om personen samtidigt brukar substanser. Inte sällan ställs krav om drogfri eller nykter period om tre till sex månader.

Hur fungerar samverkan med vårdinstitutioner när LVM används, samt utslussningen?

Socialtjänstens samverkan med SiS fungerar tillfredställande. Under pågående tvångsvård kan samverkan försvåras när behov av fungerande psykiatriskontakter finns. I många fall befinner sig den enskilde i annan del av landet under vårdens genomförande, varför

kontinuerlig kontakt med psykiatri försvåras utifrån regiongränserna.

Utslussning försvåras också då SiS oftast ligger geografiskt långt bort. Planering mot sysselsättning, arbete och boende för bostadslösa individer försvåras. Goda exempel finns dock av förhållandevis tidiga placeringar i t.ex. familjehem för den målgrupp som inte har en omfattande psykisk problematik.

Socialförvaltningen har tagit initiativ och startat en grupp där representanter från Stockholm stad och SiS LVM-vård sammanträder regelbundet med syfte att underlätta samverkan.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom avdelningen individ och familjeomsorg. De fackliga organisationerna har möjlighet att ta del av ärendet inför samverkansgrupp den 6 maj.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Liberalerna.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör

Yvonne Kokkola
avdelningschef

Bilaga

Skrivelse om LVM från (L).

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2025-05-05
Yvonne Kokkola, avdelningschef	2025-05-05